

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 5-4/2018 г.

На основание чл. 94, ал. 1, т. 2 и т. 5, чл. 99, ал. 2 и ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 19, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредба за ОВОС) и § 3, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби към Постановление № 26 на Министерския съвет от 9 февруари 2016 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 12/2016 г.) и във връзка с чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 39, ал. 12 и ал. 13 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, (Наредбата за ОС),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за „Преносен газопровод до Панагюрище и Пирдоп“ по вариант 3 (зелен)

Възложител: „БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД

Седалище: 1336, гр. София, бул. „Панчо Владигеров“ № 66, п.к.3, ж.к. „Люлин“

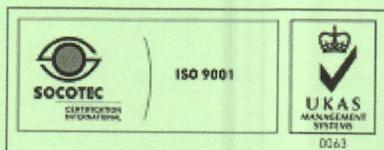
Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) е за изграждане на преносен газопровод до гр. Панагюрище, гр. Пирдоп и гр. Златица, включващо трасето на газопровода, площадките и довеждаща инфраструктура на преносния газопровод. Съгласно Решение № 312 от 10.05.2018 г. на Министерския съвет инвестиционното предложение „Преносен газопровод за Панагюрище и Пирдоп“ е определено за национален обект и за обект с национално значение.

Основният технологичен процес, който ще се реализира чрез инвестиционно предложение, е пренос на природен газ чрез подземен газопровод, включващ следните допълнителни процеси:

- Регулиране на налягането и неговото поддържане;
- Очистване на природния газ от механични примеси;
- Измерване на температурата и дебита на природния газ.

Предвидената технологична схема е класическа схема за пренос на природен газ. При избор на подходящо техническо оборудване, даващо възможност за ефективно управление и

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

контрол, при спазване на всички изисквания за безопасна експлоатация и опазване на околната среда, тя може да бъде класифицирана като най-добра налична техника. Предвижда се по изградения газопровод да се транспортират 30 200 m³/h газ.

Преносният газопровод ще се изгради от стоманени тръби с диаметър DN 250 и работно налягане 5,4 МРа, проектна дължина до 62 km, зона на превантивна устройствена защита с ширина 200 m от двете страни на оста на газопровода и неговите съоръжения.

Разработени са три варианта за трасе в предпроектното проучване на газопровода, като местоположението на крайната точка на газопровода е автоматична газоразпределителна станция (АГРС) „Пирдоп“. Тя се намира в землището на гр. Златица и е една и съща и при трите варианта. За начални точки на вариантите на трасе са разгледани следните две алтернативи:

- Кранов възел „Росен“ от южен полупръстен на магистрален газопровод (DN 700, PN 5.4 МРа);
- Кранов възел „Виноградец“ от южен полупръстен на магистрален газопровод (DN 700, PN 5.4 МРа).

Основните елементи на газопровода са както следва:

- Преносен газопровод

Общата дължина на преносния газопровод, в зависимост от варианта на трасе от предпроектното проучване е съответно вариант 1 (червен) - 57,37 km, вариант 2 (син) - 57,13 km и вариант 3 (зелен) - 62,55 km. Предвижда се газопроводът да бъде изграден от стоманени тръби, правошепни или безшепни DN 250 по БДС EN ISO 3183:2013, БДС EN 1594 и API 5L, избрани съгласно хидравличните и якостни разчети, със заводска изолация от екструдирани полиетилен и дебелина на изолационния слой не по-малко от 2,7 mm съгласно стандарт DIN 30670 N-v.

Газопроводът ще се положи подземно на дълбочина не по-малка от 0,8 m от кота терен до кота горен ръб тръба. Минималната дълбочина на изкопа ще бъде 1,1÷1,3 m.

- Електрохимична защита от корозия /ЕХЗ/

Стоманените тръбопроводи при подземен монтаж се защитават от почвена корозия и блуждаещи токове съгласно БДС 15704-83 и БДС 15705-83.

Пасивната защита на подземната част на стоманения газопровод се предвижда да се осъществява със заводска изолация. Електрохимичната защита /ЕХЗ/ се реализира чрез катодна станция /КС/, анодни заземители /АЗ/, контролно измервателни колонки /КИК/, дренажни и контролни кабели. Електрохимичната защита функционира нормално в температурния диапазон от минус 30°С до плюс 45°С, като осигурява защита от корозия за целия период на експлоатация на газопровода.

- Газопроводно отклонение от преносния газопровод към гр. Панагюрище

Газопроводното отклонение за АГРС „Панагюрище“ се предвижда да бъде при km 32,09 по вариант 2 (син) и на km 31,49 по вариант 3 (зелен). Газопроводът е с диаметърът DN 150 и дължина L=233 m. По вариант 1 (червен) газопроводното отклонение се предвижда да бъде на km 26,4 с диаметър DN 150 и дължина L=204 m.

- Кранови възли (КВ)

Линейната спирателната арматура (линейните кранове) се разполага по дължината на трасето и служи за спиране на газовия поток и съответно затваряне (изолиране) на определени участъци от газопровода. Тези кранове са стоманени, сферични и равнопроходни, монтирани подземно и съоръжени с устройства за автоматично прекъсване на потока на газ в случай на авария.

Площадките за линейните кранови възли ще бъдат с размер 10 x 10 m, бетонирани, като ще се обезпечи отводняването им. Оградата около крановите възли ще се проектира най-малко на 1 m навътре от границите на закупената, съгласно ПУП, площ с цел осигуряване оформянето на противопожарна ивица около нея. Технологичната площадка ще

се покрие с трошено-каменна настилка върху полиетиленово фолио. Ограждането ѝ се предвижда с ограда от метални колове и пана от телена мрежа, закрепени върху стоманобетонени ивични фундаменти.

Местоположението и броя на площадките за крановите възли по съответните варианти на трасе е следното:

- ✓ За Вариант 1 (червен) - 4 бр.(на km 29.12, km 56.82, на отклонението за АГРС „Панагюрище“ и на площадката на АГРС)
- ✓ За Вариант 2 (син) – 4 бр. (на km 29.97, km 56.59, на отклонението за АГРС „Панагюрище“ и на площадката на АГРС)
- ✓ За Вариант 3 (зелен) – 4 бр. (на km 21.04, km 38,45, на отклонението за АГРС „Панагюрище“ и на площадката на АГРС)

- Автоматични газорегулиращи станции

Автоматичните газорегулиращи станции /АГРС/ са съоръжения за понижаване налягането на газа до необходимата стойност и автоматичното му поддържане. Това са напълно автоматизирани съоръжения, за които няма необходимост от постоянно обслужване. В АГРС се предвиждат съоръжения за филтриране, търговско мерене и поддържане температурата на газа в необходимите граници.

Регулиращите линии в АГРС са две - една работна и една резервна, с филтриране и подгръване на природния газ на всяка една от тях. Това е с цел непрекъснато подаване на газ към потребителите при авария в някоя от линиите или при извършване на профилактика. За осигуряване на физическа защита на площадката на АГРС се предвижда ограда. С цел създаване на техническа възможност за реализацията на охранителни системи (преноса на информация) ще се ползва магистралния оптичен кабел (за видеонаблюдението).

Пред АГРС се предвижда изграждане на площадка покрита с твърда настилка, отговаряща на изискванията на “Противопожарни и строителни норми”, а около оградата на АГРС - негорима противопожарна полоса с ширина – минимум 5 m, поради което оградата се проектира на 5 m навътре от границите на площадката. За достъп до АГРС се предвижда обслужващ път с трайна настилка.

- Пускова и приемна станции

За поддържане разчетната пропускателна способност на газопровода и диагностициране на състоянието на тръбите се проектират пусково-приемни станции за пускане и приемане на очистни и инспектиращи бутала по тръбопровода без прекъсване транспортирането на природен газ.

Пускова станция

Предвижда се пусковата станция (с размери 30x30 m) да бъде ситуирана веднага след крановия възел (КВ „Росен“ или КВ „Виноградец“, в зависимост от окончателния избор на трасе).

Приемна станция

Предвижда се приемната станция да бъде ситуирана на площадката на АГРС „Пирдоп“.

Освен изброените главни елементи на технологичната инфраструктура, към нея се причисляват още и елементите за осигуряване сигурността на газопровода като изпускателни свещи, отсекатели, защитни кожуси за преминаване под пътища, ж.п. линии, електрооборудване, КИП и автоматика, система за сигурност и управление, пасивна и активна защита от корозия на стоманените тръби (катодна защита). Тяхното предназначение е реализиране на основния технологичен процес и постигане на висока степен на надеждност на газопровода.

- Оптична кабелна линия към преносен газопровод до Панагюрище и Пирдоп
- Външни инфраструктурни връзки за всички площадкови елементи на газопровода (пътни; ел. захранващи; телекомуникационни).

Предвиждания срок на експлоатация на преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп е минимум 50 години. Газопроводът ще бъде изведен от експлоатация когато достигне края на полезния си живот.

Трасето на преносния газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп е разработено в три варианта - вариант 1 (червен), вариант 2 (син) и вариант 3 (зелен), разположени на територията на области София и Пазарджик. Предложените варианти са с дължина както следва:

- Вариант 1 (червен) – 57 371 m и преминаващ през територията на следните населени места, общини и области - с. Росен, община Пазарджик, област Пазарджик; с. Сбор, община Пазарджик, област Пазарджик; с. Левски, община Панагюрище, област Пазарджик; с. Попинци, община Панагюрище, област Пазарджик; гр. Панагюрище, област Пазарджик; гр. Пирдоп, Софийска област; гр. Златица, Софийска област;

- Вариант 2 (син) – 57 131 m и преминаващ през територията на следните населени места, общини и области - с. Виноградец, община Септември, област Пазарджик, с. Калугерово, община Лесичово, област Пазарджик; с. Лесичово, община Лесичово, област Пазарджик; с. Боримечково, община Лесичово, област Пазарджик; с. Бъта, община Панагюрище, област Пазарджик; с. Баня, община Панагюрище, област Пазарджик; гр. Панагюрище, област Пазарджик; с. Карлиево, Община Златица, Софийска област; гр. Златица, Софийска област;

- Вариант 3 (зелен) – 62 553 m и преминаващ през територията на следните населени места, общини и области - с. Виноградец, община Септември, област Пазарджик, с. Калугерово, община Лесичово, област Пазарджик; с. Лесичово, община Лесичово, област Пазарджик; с. Боримечково, община Лесичово, област Пазарджик; с. Бъта, община Панагюрище, област Пазарджик; с. Баня, община Панагюрище, област Пазарджик; гр. Панагюрище, област Пазарджик; гр. Пирдоп, Софийска област; гр. Златица, Софийска област;

Началната точка на преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп е фактичката точка на присъединяване към съществуващата газопреносна мрежа на Република България - магистрален преносен газопровод Ду700 – южен клон. Трите разработени варианта на трасето са със следния географски обхват:

- Вариант 1 (червен)

Трасето по Вариант 1 започва от площадка „Пускова станция „Росен“, КВ“ (н.в. 265 m), разположена на около 1,2 km южно от с. Росен на магистралния преносен газопровод Ду700 – южен клон в землището на с. Росен, община Пазарджик, област Пазарджик.

Трасето преминава на запад, успоредно на магистралния преносен газопровод Ду700, пресича напоителен канал и се насочва на северозапад, пресичайки двата преносни газопровода (магистрален и транзитен). Продължава успоредно на напоителния канал през обработваеми земи. Около km 1,5 пресича подземен тръбопровод на напоителни системи и преминава в ниви до km 2,8, след което се насочва в посока запад. Пресича напоителен канал и пасище и на km 3,4 навлиза в землището на с. Сбор, община Пазарджик. Насочва се на северозапад, продължава в земеделски земи до km 6,0. Оттам преминава в северна посока и пресича дере на около 600 m източно от регулацията на селото. След 0,5 km променя посоката на запад и на km 7,6 пресича Къшладере. След около 600 m успоредно на дерето се насочва на север и на km 8,7 навлиза в землището на с. Левски, община Панагюрище. Продължава в северна посока през земеделски земи и на km 9,2 пресича общински път PAZ2155 (Левски-Цар Асен) на около 800 m източно от регулацията на селото. Заобикаля с. Левски от североизток през земеделски земи, като на km 10,7 пресича електропровод ВЛ 20 kV. Продължава в северозападна посока през ниви и на km 12,6 пресича Сапдере. След дерето продължава в земеделски земи до km 14,0, където се насочва на север и преминава успоредно на републикански път П-37. Пресича общински път PAZ1151 на km 14.1 близо до разклона от републикански път П-37 и навлиза в землището на с. Попинци, като продължава

през земеделски земи на север. Пресича дере и на km 14,7 републикански път П-37, след 100 m електропровод ВЛ 110 kV. В този район преминава през запустели ниви и лозя. На km 15,2 навлиза в ниви и пресича три електропровода ВЛ, след което се насочва на север и след около 1 km преминава през гора, западно от с. Попинци. Оттам променя посоката на запад, пресича дере Раздола на km 17,1 и върви успоредно на републикански път П-37 от южната страна в земеделски земи, като пресича няколко електропровода ВЛ и дерета. На km 19,1 се насочва на север, пресича републикански път П-37 и река Луда Яна (н.в. 360 m) на km 19,4 (защитена зона BG 0000426 Река Луда Яна). Зоната обхваща само поречието на реката. Преходът е избран на място без дървесна растителност. На km 19,8 трасето на газопровода навлиза в полупланински релеф (гори, пасища и ниви). След 500 m пресича електропровод ВЛ 110 kV, продължава на север и пресича две малки дерета. На km 23,2 навлиза в землището на гр. Панагюрище и на km 24,9 достига до максимална н.в. 735 m в този участък, като преминава през гори и земеделски земи. Насочва се на северозапад и се спуска към долината на Свинарско дере. На km 26,2 пресича жп линия за гр. Панагюрище. Достига до разклонение на запад за площадка за технологичен КВ "АГРС Панагюрище" на km 26,3. От КВ в западна посока на късо отклонение се разполага АГРС Панагюрище и кабели за АЗУ.

От разклонението за КВ трасето продължава на север, пресича републикански път Ш-801 на km 26,4 и Свинарско дере (н.в. 555 m) и продължава през полупланински терен, през гори и земеделски земи. На km 27,1 пресича два електропровода ВЛ 20 kV, преминава през гори като се изкачва до връх Висок (н.в. 720 m) при km 28,9. Насочва се на североизток и достига до площадка за технологичен КВ2 на km 29.1 и след това на север, като заобикаля проектен язовир „Луда Яна“ на Стара река. Спуска се към долината на Стара река, като от km 30,9 до прехода на реката на km 32,3 трасето на газопровода пресича защитена зона BG0001389 Средна гора. Преди прехода на Стара река трасето навлиза в защитена зона BG0002054 Средна гора, преминава на север през земеделски земи, като се изкачва до връх Требина (н.в. 700 m). Продължава изкачването, като пресича два електропровода ВЛ 20 kV на km 37,1 и km 38,2. Заобикаля ферма от запад и на km 38.7 навлиза отново в защитена зона BG0001389 Средна гора. Пресича асфалтов път за хижа Делирадев на km 39,3 и Ломашко дере на km 39,4 и преминава през гори в продължение на около 2 km. Насочва се в северозападна посока и при km 42,2 минава през най-високата точка връх Стоев камък (н.в. 1400 m). При km 43,6, се насочва на север, навлиза в землището на гр. Пирдоп, Софийска област и преминава в близост до електропровод ВЛ 20 kV, пресича го на km 44,4 и заобикаля Киселешко дере от север по земния път за хижа Каратепе. На km 45,8 навлиза в землището на гр. Златица, Софийска област и около 500 метра преди хижата при km 47,8 се насочва на северозапад като преминава по билото през гора и горски път, спускайки се към долината на река Тополница. Изкачва се по горист склон, пресича електропровод ВЛ и върви по било през гора и горски път. Спуска се към Сарпиолу дере (граница на защитена зона BG 0001389 "Средна гора" и BG0002054 "Средна гора") и го пресича на km 54.1, като навлиза в землището на гр. Пирдоп, след което пресича общински път SFO2451 и електропровод ВЛ 20 km на km 54,8 и Пирдопска река на km 55,0. Върви успоредно на реката и землищна граница гр. Пирдоп – гр. Златица около 400 метра, като пресича електропровод ВЛ 220 kV на km 55,2, след което при km 55,5 навлиза в землището на гр. Златица и се изкачва по склон към връх Бакаджика (н.в. 700 m). На km 56,8 се разполага технологичен КВ3 (кранов възел). Северно на връх Бакаджика в частна нива в землището на гр. Златица се разполагат площадките на АГРС Пирдоп (н.в. 690 m) и приемна станция, КВ на km 57.3, както и кабел за АЗУ. Достъпът до площадките се осъществява от асфалтов път за регионално депо за отпадъци. Площадките се намират на следните отстояния от близките населени места, пътища и обекти: гр. Пирдоп - източно на 1.5 km, гр. Златица - северно на 1.0 km, ел. подстанция - северно на 0.50 km, републикански път I-6 – северно на 1,0 km, републикански път П-37 – западно на 0.85 km.

Дължина на трасето по Вариант 1 е 57 371 m, а дължина на отклонението за АГРС Панагюрище – 204 m.

- Вариант 2 (син)

Трасето на вариант 2 (син) на преносен газопровод за гр. Панагюрище и гр. Пирдоп започва от КВ-Виноградец (н.в. 300 m), намиращ се на магистралния преносен газопровод Ду700 – южен клон, на 1,5 km северно от с. Виноградец, община Септември, област Пазарджик в землището му. Северно до КВ-Виноградец се разполага площадка на Пускова станция „Виноградец“, КВ. Достъпът до площадката се осъществява от полски път или от сервитута на съществуващия газопровод. От Пусковата станция трасето се насочва на север през ниви и след около 300 m пресича напоителен канал. Навлиза в лозов масив и след 250 m се насочва на запад, продължава 400 m и променя посоката на север, като върви успоредно на общински път PAZ3107 в края на лозовия масив. След km 1,4 (край на лозовия масив) в продължение на около 200 m трасето пресича последователно ел. кабел и противопожарен водопровод за бензиностанция ОМV, автомагистрала А-1 „Тракия“, електропровод ВЛ 20 kV и облицован напоителен канал. Трасето в участъка km 0,0 – km 1,6 е съобразявано с отстояния от бензиностанция, отреден терен за бензиностанция северно от магистрала А-1, анодни заземители на магистрален преносен газопровод Ду700, сгради намиращи се северно от язовира. След пресичането на облицования напоителен канал, трасето продължава в запустели земеделски земи в землището на с. Калугерово, община Лесичово, област Пазарджик, като се изкачва по склон пресичайки транзитен преносен газопровод за Гърция и Македония на км 1.9. При km 2.5 (н.в. 400 m) трасето завива на северозапад заобикаляйки гора и минавайки източно от фотоволтаична централа. На km 3.2 се насочва на север и навлиза в землището на с. Лесичово, община Лесичово, област Пазарджик. Продължава около 500 m на североизток и отново се насочва на северозапад, като в този участък се пресича демонтиран електропровод ВЛ 110 kV. От km 3,7 трасето се спуска през запустели земеделски земи към долината на река Тополница, като заобикаля с. Лесичово от юг и запад. Пресича последователно напоителен канал, дере и общински път PAZ3107 (между km 4,2 и 4,6), дере (km 5.1) Беров дол, телефонен кабел и общински път PAZ1100 (между km 5,9 и 6,1). След 400 m от прехода на пътя трасето завива на север и заобикаля овощна градина, пресича електропровод ВЛ 20 kV и река Тополница на km 7.0 (н.в. 290 m). След 300 m се пресича републикански път III-803 и трасето се изкачва по склон през земеделски земи, като пресича подземен тръбопровод (km 7,5) и напоителен канал (km 8,2). На km 9,5 се изкачва до н.в. 470 m, след 500 m се насочва на север и върви в земеделски земи. При km 11.6 трасето завива на североизток и пресича Джиково дере на km 11.7 и навлиза в землището на с. Боримечково, община Лесичово, област Пазарджик, пресича електропровод ВЛ 110 kV. В местността „Свети Георги“, на около 1 km западно от селото трасето преминава в посока североизток, като пресича дол под микроязовир, преминава на около 300 m северно от регулацията на селото и се изкачва по склон в посока изток. На km 15,0 навлиза в горски територии, след 1,2 km достига до землището на с. Бъта, община Панагюрище, област Пазарджик и защитена зона BG0001039 Попинци, на 250 m източно от връх „Орлов камък“ (н.в. 823 m). Трасето на газопровода преминава по било през гори, горски пътища до km 20,5. Спуска се към долината на река Луда Яна и продължава през ниви. Пресича Дълбокото дере (km 21,4), като заобикаля с. Бъта от запад. Продължава през ниви и на km 22,5 пресича река Луда Яна. Преходът е избран на място без дървесна растителност. След прехода трасето продължава в северна посока през земеделски земи, като пресича общински път PAZ1150 за с. Баня (km 23), електропровод ВЛ 20 kV (km 23,1) и подземен водопровод (km 23,8). От km 24,3 преминава за около 900 m в землището на с. Баня, община Панагюрище, област Пазарджик, след което навлиза в землището на гр. Панагюрище. Заобикаля ферма и микроязовир от запад, като продължава в северозападна посока през земеделски земи. Минава покрай Вьгрениски баир (н.в.700 m) при km 27 и продължава в близост до електропровод ВЛ 110 kV. При km 28,7 завива на север, североизток и се спуска към Банско

дере. Пресича дерето и електропровод ВЛ 20 kV на km 29,8, след 100 метра се разполага технологичен КВ2, достъпът до който се осъществява по полски път. Трасето продължава на север и пресича републикански път III-801 и подземни кабели в обхвата на пътя. Трасето заобикаля предприятия от север и продължава в източна посока през земеделски земи, пресичайки ведомствен път (km 31,8). На km 32 в южна посока се отделя късо газопроводно отклонение за АГРС Панагюрище. В началото на отклонението се разполага площадка за КВ „АГРС Панагюрище“. Площадката на АГРС Панагюрище (н.в. 630 m), се разполага в имот с НТП - нива. Достъпът до площадката на АГРС ще се осъществи по полски път започващ от ведомствен общински път на 350 m северно от предприятие, като ще бъде разширен и застлан с трайна настилка с дължина около 300 m. Площадката на АГРС Панагюрище се намира на следните отстояния от близките населени места, пътища и обекти – от гр. Панагюрище - източно на 1,1 km, от предприятие - южно на 0,5 km, от предприятие – северно на 2,5 km. След отклонението за АГРС Панагюрище трасето върви в североизточна посока през земеделски земи. На km 32.8 завива на север и пресича няколко дерета и електропроводи ВЛ 20 kV. Заобикаля ферма от запад и на km 34.3 завива на североизток през гора, минавайки източно от предприятие. Пресича електропроводи ВЛ и заобикаля микроязовир от запад. След микроязовира се насочва на север, пресича електропровод ВЛ и се изкачва по склон през гора от km 36.3. След около 1 km преминава на северозапад. След около 100 m пресича ведомствен път на предприятие. След прехода продължава по билото западно от пътя до km 40,8, където пресича път за връх Братия, водопровод и електропровод ВЛ. Продължава успоредно на електропровода и се изкачва на връх Братия (н.в. 1500 m), като преминава покрай клетки на мобилни оператори. От върха трасето се спуска по било към долината на река Тополница. При km 44.8 завива на северозапад и навлиза в землището на с. Карлиево. При km 45 трасето завива на изток и след около 200 m излиза от землището на с. Карлиево, като преминава в землището на гр. Златица и продължава в северна посока през горски територии. При km 46.7 завива на североизток, пресичайки Медетска река (km 47,4) и електропровод 20 kV. Преминава през горски територии и при km 50,5 се насочва на север като пресича горски път и река Тополница (km 50.6). При km 50.8 пресича електропровод и завива на северозапад като заобикаля хвостохранилище на предприятие. При km 51,6 се насочва на запад като пресича последователно два електропровода ВЛ 20 kV. Пресича Пирдопска река на km 52.9, електропровод ВЛ 20 kV и общински път SFO2451 на 100 метра източно от кръстовището с републикански път II-37. Трасето на газопровода се изкачва се по горист склон в северна посока, минава източно от регионално депо за отпадъци (в горния му край, н.в. 735 m). От km 54,7 преминава през пасища успоредно на пътя за депото от източната му страна и достига до КВ3 на km 56,6. Продължава на север до достигане на площадките на АГРС Пирдоп (н.в. 690 m) и приемна станция на km 57,1, северно от връх Бакаджика. Достъпът до площадките се осъществява по път с трайна настилка с дължина около 40 m от асфалтов път за регионално депо за отпадъци. Площадките се намират на следните отстояния от близките населени места, пътища и обекти – от гр. Пирдоп - източно на 1,5 km, от гр. Златица - северно на 1,0 km, от ел. подстанция - северно на 0,55 km, от републикански път I-6 – северно на 1,0 km, от републикански път II-37 – западно на 0.85 km.

Дължина на трасето по Вариант 2 е 57 131 m, а дължина на отклонението за АГРС Панагюрище – 233 m.

Трасето на вариант 3 (зелен) на преносен газопровод за гр. Панагюрище и гр. Пирдоп започва от КВ-Виноградец (н.в. 300 m), намиращ се на магистралния преносен газопровод Ду700 – южен клон, на 1.5 km северно от с. Виноградец, община Септември, област Пазарджик в землището му. Северно до КВ-Виноградец се разполага площадка на Пускова станция „Виноградец“, КВ. Достъпът до площадката се осъществява по полски път или от сервитута на съществуващия газопровод. От пусковата станция „Виноградец“, КВ трасето се насочва на север през ниви и след около 300 m пресича напоителен канал. Навлиза в лозов

масив и след 300 m се насочва на запад, продължава 400 метра и променя посоката на север, като върви успоредно на общински път PAZ3107 в края на лозовия масив. След km 1,4 (край на лозовия масив) в продължение на около 200 m трасето пресича последователно ел. кабел и противопожарен водопровод за бензиностанция, автомагистрала А-1 „Тракия“, електропровод ВЛ 20 kV и облицован напоителен канал. Трасето в участъка km 0.0 – km 1.6 е съобразявано с отстояния от бензиностанция, отреден терен за бензиностанция северно от магистрала А-1, анодни заземители на магистрален преносен газопровод Ду700, сгради намиращи се северно от язовира. След пресичането на облицования напоителен канал, трасето продължава в запустели земеделски земи в землището на с. Калугерово, община Лесичово, област Пазарджик, като се изкачва по склон пресичайки транзитен преносен газопровод за Гърция и Македония на km 1,9. При km 2,5 (н.в. 400 m) трасето завива на северозапад заобикаляйки гора и минавайки източно от фотоволтаична централа. На km 3.2 се насочва на север и навлиза в землището на с. Лесичово, община Лесичово, област Пазарджик. Трасето на газопровода продължава около 500 m на североизток и отново се насочва на северозапад, като в този участък се пресича демонтиран електропровод ВЛ 110 kV. От km 3,7 трасето се спуска през запустели земеделски земи към долината на река Тополница, като заобикаля с. Лесичово от юг и запад. Пресича последователно напоителен канал, дере и общински път PAZ3107 (между km 4,3 и 4,7). При km 6.0 трасето завива на север и пресича дере Беров дол, телефонен кабел и общински път PAZ1100 (между km 5,9 и 6,2). При km 6.5 завива на север и заобикаля овощна градина, пресича електропровод ВЛ 20 kV и река Тополница на km 7,1 (н.в. 290 m). При прехода на реката дъното е чакълесто. След около 300 m се пресича републикански път III-803 и трасето се изкачва по склон през земеделски земи, като пресича подземен тръбопровод (km 7,6) и напоителен канал (km 8,2). На km 9,5 се изкачва до н.в. 470 m, след 500 m се насочва на североизток и върви в земеделски земи. Пресича Джиково дере на km 10,4 и навлиза в землището на с. Боримечково, община Лесичово, област Пазарджик, пресича електропровод ВЛ 110 kV. В местността „Свети Георги“, на около 600 m западно от селото трасето се насочва на североизток, като пресича дол под микроязовир, преминава на около 300 m северно от регулацията на селото и се изкачва по склон в посока изток. На km 14,7 навлиза в горски територии, след 1 km достига до землището на с. Бъта, община Панагюрище, област Пазарджик. Трасето преминава по било през гори, горски пътища до km 20,2. След което се спуска към долината на река Луда Яна и продължава през ниви. Пресича Дълбокото дере (km 20.8), като заобикаля село Бъта от запад. Продължава през ниви и на km 22.0 пресича река Луда Яна. След прехода трасето продължава в северна посока през земеделски земи, като пресича общински път PAZ1150 за с. Баня (km 22,4), електропровод ВЛ 20 kV (km 22,6) и подземен водопровод (km 23,2). От km 23,8 трасето премина за около 900 m в землището на с. Баня, община Панагюрище, област Пазарджик, след което навлиза в землището на град Панагюрище. Заобикаля ферма и микроязовир от запад, като продължава в северозападна посока през земеделски земи. Минава покрай Въгрениски баир (н.в.700 m) при km 26,5 и продължава в близост до електропровод ВЛ 110 kV. При km 28,2 завива на север, североизток и се спуска към Банско дере. Пресича дерето и електропровод ВЛ 20 kV на km 29,3. Трасето продължава през земеделски земи и достига до републикански път III-801 (km 29,9). Продължава на север и пресича републикански път III-801 и подземни кабели в обхвата на пътя. Трасето заобикаля предприятия от север и продължава в източна посока през земеделски земи, пресичайки ведомствен път (КМ 31,2). На km 31,5 в южна посока се отделя късо газопроводно отклонение за АГРС Панагюрище. В началото на отклонението се разполага площадка за КВ „АГРС Панагюрище“. Площадката на АГРС Панагюрище (н.в. 630 m), се разполага в имот с НТП - нива. Достъпът до площадката на АГРС ще се осъществи по полски път започващ от ведомствен общински път на 350 m северно от предприятие. Площадката на АГРС-Панагюрище се намира на следните отстояния от близките населени места, пътища и обекти – от гр. Панагюрище - източно на 1,1 km, от предприятие - южно на

0,5 km, от предприятие – северно на 2,5 km. След отклонението за АГРС Панагюрище трасето върви в североизточна посока през земеделски земи, пресича две дерета и Марешка река на km 32,6. Продължава успоредно на електропровод ВЛ, на km 33,1 завива на изток североизток като пресича електропровода 2 пъти и при km 33,4 завива на изток и пресича гора, електропровод 20 kV и дере. На km 35,0 пресича републикански път II-37 и електропровод 20 kV, насочва се на север, пресичайки дере и след 500 m отново преминава на изток, като пресича Мулейска река, заобикаляйки проектен язовир на Стара река от север. Пресича гора и електропровод ВЛ на km 36,7, продължава през земеделски земи и заобикаля микроязовир от юг. Преминава между връх Окошка могила и ферма, като се насочва на североизток. Пресича гора и Окошка река на km 38,2, достигайки до проектен КВ 3 на km 38,5, продължава през земеделски земи, като се изкачва по склон. На km 40,1 се насочва на север, продължава изкачването, като пресича два електропровода ВЛ 20 kV на km 42,3 и km 43,4. Заобикаля ферма от запад. Трасето пресича асфалтов път за хижа Делирадев на km 44,4 и Ломашко дере на km 44,6 и се насочва на северозапад около 600 m, след което завива на север при km 45,2 преминавайки през гори. Насочва се в северозападна посока и при km 47,5 преминава през най-високата точка връх Стоев камък (н.в. 1400 m). При km 48,9, се насочва на север, навлиза в землището на гр. Пирдоп, Софийска област и преминава в близост до електропровод ВЛ 20 kV, пресича го на km 49,7 и заобикаля Киселешко дере от север по земния път за хижа Каратепе. На km 51,1 навлиза в землището на гр. Златица, Софийска област и около 500 метра преди хижата при km 53,4 се насочва на северозапад и преминава по билото през гора и горски път, като се спуска към долината на река Тополница. Пресича ведомствен път за хвостохранилище на km 56,8 и реката на km 56,9. Изкачва се по горист склон, пресича електропровод ВЛ и върви по било през гора и горски път. Спуска се към Сарпиолу дере и го пресича на km 59,3, като навлиза в землището на гр. Пирдоп, след което пресича общински път SFO2451 и електропровод ВЛ 20 kV на km 60,0, след което пресича Пирдопска река на km 60,2. След прехода на реката навлиза за кратко в землището на гр. Златица, като върви успоредно на реката и землищна граница гр. Пирдоп-гр. Златица около 400 метра като пресича електропровод ВЛ 220 kV на km 60,5, след което при km 60,7 навлиза отново в землището на гр. Златица и се изкачва по склон към връх Бакаджика (н.в. 700 m). Северно от него в общинска нива в землището на гр. Златица се разполагат площадките на АГРС Пирдоп, Приемна станция, КВ (н.в. 690 m) на km 62,5. Достъпът до площадките се осъществява от асфалтов път за регионално депо за отпадъци. Площадките се намират на следните отстояния от близките населени места, пътища и обекти – от гр. Пирдоп - източно на 1,5 km, от гр. Златица - северно на 1,0 km, от ел. подстанция - северно на 0,5 km, от републикански път I-6 – северно на 1,0 km, от републикански път II-37 – западно на 0,85 km.

Дължина на трасето по Вариант 3 е 62 553 m, а дължина на отклонението за АГРС Панагюрище – 233 m.

Определената за трасетата сервитутна зона е предназначена за изграждане, експлоатация и ремонт на газопроводите. Предвижда се сервитутът да се поддържа проходим през целия период на експлоатация на газопровода.

Течащите води по протежението на трасето, предимно реки със слаб отток, по време на строителството ще бъдат пресичани по открит траншеен метод. За големи реки - ще се прилага хоризонтално сондиране (за по-малки разстояния) или управляемо хоризонтално сондиране, позволяващо преодоляване на разстояния до над 1 km.

За разработените три варианта на трасе на преносния газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп е предложен несиметричен и намален размер на сервитута на газопровода (20 m = 12 m + 8m) като се предвижда строителната полоса да съвпада с размера на сервитута. Подходът към сервитутната зона ще се осъществи от наличните улична или пътна мрежа, както и по полски и горски пътища

Съпътстващите съоръжения на газопровода по всеки от трите варианта, вкл. и площадки, са както следва:

- Линеини кранови възли DN 250 – 4 бр.;
- Кранови възли DN 150 – 1 бр.;
- Пускови очистни станции DN 250 – 1 бр.;
- Приемни очистни станции DN 250 – 1 бр.;
- Катодни станции – 3 бр.
- Автоматична газорегулаторна станция за хранване на гр. Панагюрище – 1 бр.;
- Автоматична газорегулаторна станция за хранване на гр. Пирдоп – 1 бр.;
- Система за пренос на технологична информация;
- Пътища за достъп, електрозахранване и друга довеждаща техническа инфраструктура към площадковите обекти.

Необходимите площи за реализация на инвестиционното предложение за преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп са както следва:

- Вариант 1 (червен) - 1036 брой имоти, 1170.614 дка;
- Вариант 2 (син) - 1045 брой имоти, 1171.108 дка;
- Вариант 3 (зелен) - 1122 брой имоти, 1284.213 дка;

Предложените три варианта на трасе не засягат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, но пресичат следните защитени зони от мрежата „Натура 2000“, по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

1. Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

- BG 0000426 “Река Луда Яна“ включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн., ДВ, бр. 21/2007 г.);
- BG 0001039 “Попинци“ включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 661/16.10.2007 г. на Министерски съвет (обн., ДВ, бр. 85/2007 г.);
- BG 0001389 “Средна гора“ включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 661/16.10.2007 г., изм. с РМС №811/16.11.2010 г. на Министерски съвет (обн., ДВ, бр. 96/2010 г.).

2. Защитена зона за опазване на дивите птици - BG0002054 “Средна гора”, обявена със Заповед № РД - 273/30.03.2012 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.32/2012 г.).

Предвид разпоредбите на чл. 40, ал. 2 във връзка с чл. 12, ал. 2 от Наредбата за ОС, е извършена проверка за допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите на защитена зона BG0002054 “Средна гора” за опазване на дивите птици. При извършената проверка е установено, че инвестиционно предложение за „Изграждане на преносен газопровод за гр. Панагюрище и гр. Пирдоп“ е допустимо спрямо режимите, определени със заповедта за обявяване на зоната.

С Решение № 2-ПР/2016 г. на министъра на околната среда и водите за ИП „Преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп“ е постановено да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционното предложение, което има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.

Предвид разпоредбата на чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС ИП е подложено на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони. След преценка на основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, съгласно която ИП има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в посочените по-горе защитени зони, и дадени съгласно чл. 39, ал. 5 от същата Наредба указания, е изготвен доклад за оценка степента на въздействие върху защитените зони (ДОСВ). Очакваните въздействия на ИП върху предмета и целите на защитените зони са подробно разгледани и оценени в ДОСВ.

поради следните мотиви и фактически основания:

1. В доклада за ОВОС са разгледани съответните аспекти от текущото състояние на околната среда. Обхванати са всички фази от реализация на инвестиционното предложение - строителство, експлоатация и рекултивация. Разгледани са три варианта за трасе на газопровода, както и „нулева алтернатива“. Определени, описани и оценени са предполагаемите въздействия върху околната среда и населението в резултат от строителството и експлоатацията на ИП. Изготвена е оценка на здравния риск при реализиране на предложението, ползването на природни ресурси, емисиите на вредни вещества, генерирането на отпадъци, количествена оценка на риска, сценарии, които е вероятно да се реализират при авария. Разгледани са варианти за развитие на аварийни ситуации, свързани с неконтролируемо изтичане на газ и свързани с разгерметизиране на газопровода. Направени са мотивирани изводи за осъществяване на ИП, поради следното:

1.1. Очакваните по време на строителството на преносния газопровод въздействия върху качеството на атмосферния въздух ще са главно в рамките на сервитута, а при определени метеорологични условия и взривни дейности в зоната за превантивна защита.

1.1.2. Очакваните въздействия са преки, краткосрочни, временни и отрицателни.

1.1.3. Предвид местоположението на инвестиционното предложение не се очакват трансгранични въздействия.

1.1.4. Не се очаква въздействие извън зоната за превантивна устройствена защита. Съгласно доклада за ОВОС при аварийни ситуации не се очакват значителни последици върху атмосферния въздух и атмосферата.

1.1.5. И при трите варианта на трасето на преносния газопровод при провеждането на строително изкопните дейности ще се формира известно замърсяване на въздуха с краткотраен и локален характер.

1.2 При експлоатацията на преносния газопровод не се очаква въздействие върху качеството на атмосферния въздух, тъй като при нормален режим на работа няма източници на замърсители в атмосферата.

1.2.1. Реализацията на ИП ще доведе до намаляване на емисиите на вредни и парникови газове, тъй като ще допринесе за намаляване на използването на конвенционални тежки горива.

1.3. Съгласно авторите на доклада за ОВОС въздействието на фаза строителство на ИП върху качеството на повърхностните води е пряко, краткотрайно, временно, обратимо, без кумулативен ефект, ограничено в рамките на строителната полоса.

1.3.1. Според експертите, изготвили доклада за ОВОС, трасетата са съобразени с местоположението на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване и СОЗ;

1.3.2. Изграждането и експлоатацията на газопровода няма да доведе до замърсяване на водите на бъдещия яз. „Луда Яна“ и на други засегнати водни течения от съществуващи водохващания за питейни води;

1.3.3. При аварийни ситуации не се очакват значителни последици върху повърхностните води.

1.3.4. Пресичанията на коритата са проектирани, така че да се сведе до минимум въздействието върху оттока в речното корито.

1.3.5. По време на строителство и преди пълното възстановяване на пресичането е възможно да се наблюдават повишени нива на мътност, седиментни натоварвания и замърсяване в долното течение. Въздействията ще бъдат временни.

1.3.6. Източникът и приемникът на вода за хидротест ще бъдат съгласувани с компетентните органи и ще отговарят на съответните изисквания.

1.4. По време на експлоатацията на газопровода, съгласно доклада по ОВОС, след приключването на етапа на строителството и възстановителните дейности, не се очаква въздействие върху повърхностните води.

1.4.1. Основният и спомагателните технологични процеси при експлоатацията на „Преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп” не са източник на производствени отпадъчни води. Трасето не пресича и е отдалечено от най-високо работно водно ниво на язовир “Луда Яна”.

1.4.2. Съгласно авторите на доклада за ОВОС може да се направи заключението, че експлоатацията на инвестиционното предложение не може да доведе до замърсяване на водите в пояс II-ри или III-ти на санитарно-охранителните зони.

1.5. Съгласно доклада по ОВОС реализацията на инвестиционното предложение по трите алтернативни газопроводни трасета не засяга водовземни съоръжения от подземни води и водоизточници на минерални води.

1.5.1. Не включва водовземане от подземни води, респективно въздействие върху количественото им състояние и не генерира значителни последици върху химичното състояние на подземните води.

1.5.2. Трите алтернативни варианта на газопроводното трасе са аналогични, поради което не са определящи за избор на предпочитан вариант на трасето.

1.5.3. По време на експлоатацията на ИП съгласно доклада за ОВОС не се очакват значителни отрицателни въздействия върху подземните води. Замърсяване на подземните води при неконтролирано изтичане на газ не се очаква.

1.6. С писмо с изх. № 143/17.02.2017 г. ВиК София, приложено към доклада за ОВОС се препоръчва ИП да се реализира по вариант 1 и вариант 3.

1.7. Реализацията на ИП ще доведе до намаляване на емисиите на вредни и парникови газове, тъй като ще допринесе за намаляване на използването на конвенционални тежки горива. По-масовото използване на природен газ ще има и благоприятен ефект и върху процесите на изменение на климата и адаптацията към тях.

1.8. Експлоатацията на ИП за преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп няма да окаже забележимо влияние както върху микроклимата около трасето, така и на климата изобщо.

1.9. При спазване на предвидените мерки за преодоляване и намаляване на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве по време на отделните фази на изпълнение на ИП, както и смекчаващи мерки, отрицателното въздействие ще се минимизира.

1.10. Съгласно доклада за ОВОС изграждането на ИП няма да окаже съществени отрицателни въздействия както върху почвите, попадащи в обхвата му, така и върху тези извън сервитута.

1.10.1. Не се очакват съществени изменения в продуктивните качества на засегнатите площи след приключване на строителните дейности.

1.10.2. По отношение на очакваните въздействия спрямо почвите, най-подходящ за реализация е вариант 3 (зелен), където процентът на лоши, непригодни или некатегоризирани почви е най-голям и въздействията ще са най-слаби. Не се очакват отрицателни въздействия и по време на експлоатацията.

1.11. Реализацията на ИП по трите алтернативни газопроводни трасета ще генерира основно механично нарушаване на при повърхностната зона на земните недра с незначителни последици.

1.11.1. Съгласно авторите на доклада в зоната за превантивна защита не се пресичат находища на подземни богатства с доказани запаси и ресурси.

1.11.2. По време на строителството се очакват незначителни въздействия върху земните недра, които са аналогични по трите алтернативни варианта на газопроводното трасе, поради което не са определящи за избор на предпочитан вариант на трасето.

1.11.3. Земните недра по време на нормалната експлоатация на газопровода може да бъдат замърсявани от транспортните средства и оборудване, предназначени за експлоатационните дейности. Това въздействие ще бъде периодично, временно, краткотрайно, обратимо, с ограничен териториален обхват и незначително.

1.12. Съгласно становище с изх. № Е-04-20-49/09.03.2018 г. Министерство на енергетиката посочва, че проектът на трасето по вариант 1 засяга 6 площи, заявени за търсене и проучване на подземни богатства и 1 находище в процедура по предоставяне на концесия за добив на строителни материали; по вариант 2 засяга 4 площи заявени за търсене и проучване на подземни богатства и 1 площ, предоставена за търсене и проучване на полезни изкопаеми; по вариант 3 засяга 3 площи заявени за търсене и проучване на подземни богатства и 1 площ, предоставена за търсене и проучване на полезни изкопаеми.

1.13. Не са идентифицирани потенциални значителни последици от въздействията на ИП по отношение на културното наследство, произтичащи от строителството и от експлоатацията на обекта.

1.14. Произтичащите от ИП рискове за околната среда и в частност върху културното наследство ще бъдат сведени до минимум при прилагане на съответните, предложени в анализа на риска мерки от Доклада за ОВОС, като така ще бъдат предотвратени или смекчени и неблагоприятните последици от тях.

1.15. Съгласно доклада по ОВОС въздействието на ИП върху ландшафта при строителните дейности ще има основно визуално въздействие и при трите алтернативи по трасето на газопровода. Въздействието върху ландшафтите и компонентите им ще е отрицателно, но краткосрочно и локално.

1.15.1. Въздействието върху ландшафтите и компонентите им по време на експлоатацията ще е отрицателно и дълготрайно (за цялото време на експлоатация), но то ще бъде локално, по трасето на газопровода.

1.15.2. При анализа на алтернативите на трасето на газопровода по отношение на ландшафтните избори вариант е вариант 3 (зелен) тъй като преминава през по-малко ландшафтни групи, сравнено с вариант 1 (червен) и вариант 2 (син).

Това въздействие ще бъде отрицателно, пряко, временно, средно (до възстановяване на горската растителност), локално (в района на трасето на газопровода). Не се очаква вторично въздействие и кумулативно въздействие.

1.15.3. Въздействията в рамките на сервитута по време на строителството

1.15.3.1. Преминаването на трасето на газопровода през тези планински гористи участъци ще става по „зиг-заг“ начин с цел смекчаване на визуалното въздействие, както и недопускане активизирането на свлачищни и ерозионни процеси, особено по стръмните склонове. При това се очаква да има средно по степен визуално въздействие.

1.15.3.2. При пресичане на ж.п. линии, магистрали, пътища, електропроводи и газопроводи визуалното въздействие се очаква да бъде отрицателно, временно, краткотрайно (само по време на строителството), локално (в района на трасето на газопровода), пряко и ниско по степен. Не се очаква вторично въздействие и се очаква кумулативно въздействие.

1.15.3.3. При пресичане на реки и водни обекти се очаква визуално въздействие върху водните, както и крайводните ландшафти. Визуални въздействия ще има при всички пресичания на реки и водни обекти. Очакваната степен на въздействията ще бъде ниска, тъй като ИП предвижда пресичането на водни обекти (реки, дерета и др.) да се осъществява в праволинейни и устойчиви части на водното течение при минимална ширина на заливната тераса. Въздействието ще бъде също обратимо, защото след приключване на периода на строителството ще се извърши възстановяване и рекултивация на нарушените участъци.

1.15.3.4. По време на строителството се очаква да има визуално въздействие от изграждането на надземните съоръжения, което ще бъде отрицателно, временно, краткотрайно, локално (в района на трасето на газопровода), пряко и ниско по степен и за трите алтернативи. Не се очаква вторично въздействие и се очаква кумулативно въздействие.

1.15.3.5. След приключване на етапа на строителство ще се извърши възстановяване и рекултивация на терените. По същество това ще бъде положително въздействие, което ще бъде също така постоянно, дълготрайно, локално, пряко и със средна степен.

1.15.3.6. Като цяло ландшафтите няма да добият коренно нов облик. Част от тях ще се антропогенизират. При строителството ще има също така промяна и на съществуващите ландшафти и създаването на нови ландшафти.

1.15.4. В зоната за превантивна устройствена защита от 200 m не се очакват въздействия от визуално-естетически характер по време на строителството.

1.15.5. Извън зоната за превантивна устройствена защита не се очакват въздействия върху ландшафта по време на строителството.

1.15.6. По време на експлоатацията на газопровода не се очаква да има значителни последици върху ландшафтите.

1.16. Строителството и експлоатацията на ИП съгласно доклада за ОВОС ще окаже значително отрицателно въздействие върху локалната флора, растителни съобщества и природни местообитания в сервитутната зона, но прилагането на конкретни смекчаващи мерки в „критичните участъци“ ще доведе до ограничаване на отрицателното въздействие и кумулативния ефект върху тези компоненти и екосистемите, като цяло.

1.16.1. Цялостната оценка на трите варианта на трасе от гледна точка на въздействието върху флората и природните местообитания е, че вариант 1 (червен) и вариант 3 (зелен) ще окажат по-слабо отрицателно въздействие в сравнение с вариант 2 (син).

1.17. Съгласно доклада за ОВОС не се очакват значими отрицателни въздействия за фауната, свързани с рисково намаляване размера на популациите и трайно отнемане и унищожаване на местообитания на видовете.

1.17.1. По време на строителството на газопровода се очакват незначителни, преки въздействия върху фауната, като в едни случаи те ще бъдат краткосрочни, а в други дългосрочни.

1.17.2. За повечето групи животни отрицателни последици по време на експлоатация на ИП не се очакват, или пък ще са съвсем незначителни (напр. изразяващи се в безпокойство от транспортна техника и дейности по поддържане на трасето на газопровода), като ще имат случаен и краткосрочен характер.

1.17.3. От предложените за оценка варианти по-значителни въздействия върху фауната се очакват от реализацията на вариант 2 (син), поради което предпочитани за реализация са вариант 1 и вариант 3.

1.18. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху разположените в близост защитените територии при строителството и експлоатацията на ИП.

1.19. Съгласно направените анализи, предвиждания и изводи в доклада за ОВОС, не се очаква по време на изграждането и при нормална експлоатация на газопровода да се създаде риск за здравето на населението. Заключение на колектива от независими експерти, разработили доклада за ОВОС е, че ИП за „Преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп“ няма да се отрази негативно върху населението и здравето на хората в ангажираните райони. Трасето на вариант 3 (зелен) с дължина 62 553 m е определен от независимите експерти с общ най-нисък риск при пресичането на проектните земни нива, природни обекти и местоположение на съществуващи сгради и съоръжения. Вариант 3 (зелен) е определен като най-безопасен и при бъдещата експлоатацията на преносния газопровод. За него съгласно доклада за ОВОС са предвидени достатъчно отстояние и строителни мерки, осигуряващи безопасни отстояния при евентуална възможно най-голяма авария на газопровода спрямо близки сгради и преминаващи превозни средства. Вариант 3 (зелен) не създава рискове за населението и здравно-защитените обекти и е безопасен и подходящ за реализиране.

1.19.1. Съгласно доклада за ОВОС здравният риск от въздействието на строителните дейности по време на подмяна на газопровода върху населението може да се оцени като много нисък (незначителен).

1.19.1.1. Въздействията са с временно действие (в периода на строителство), пряко и непряко, без кумулативен ефект.

1.19.1.2. Големината на негативния ефект е незначителна, интензитетът на ефекта е нисък, честотата е само по време на строителството (краткотраен), обхватът е само за част от населението в близост до строителната полоса.

1.19.2. Неблагоприятното въздействие на шума от строителството на газопровода върху населението в зоната за превантивна защита ще е временно и с минимална значимост. Шумовата околна среда ще се възстанови напълно веднага след завършването на строителните дейности. Въздействието е незначително, локално по трасето на газопровода, краткотрайно и временно – по време на изграждането на съответния участък на газопровода и е върху строителните работници.

1.19.2.1. Влиянието на шумовия фактор върху населението е в категорията на отрицателно, но незначително, краткотрайно въздействие. Временното шумово натоварване от строителния трафик за ИП се очаква да е под границите на хигиенните норми за населени места през дневен период. Не се очакват негативни последици за населението.

1.19.3. Генериране на вибрации може да се очаква по време на строителните и монтажните дейности от строителната техника или от автотранспорта, доставящ строителни материали.

1.19.3.1. Съгласно доклада за ОВОС не се очаква вибрационно въздействие върху населението по време на строителството на обекта, поради отдалечеността на почти цялата част от газопровода, както и поради бързото намаляване на вибрациите с разстоянието.

1.19.4. Прахови емисии се очакват при земните работи и транспортиране на материали и строителни отпадъци. Праховите емисии от този вид дейност са неорганизираны и ще зависят до голяма степен от метеорологичните условия (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата), характеристиките на земните частици.

1.19.5. Съгласно доклада за ОВОС експлоатацията на обекта не е източник на вредни физични фактори като светлинно, топлинно излъчване или електромагнитни лъчения, при което не се очакват никакви вредни въздействия върху населението.

1.19.6. Съгласно направените анализи и констатации в доклада за ОВОС природният газ изгаря без да създава отпадни продукти, които замърсяват въздуха и предизвикват киселинни дъждове. За разлика от други изкопаеми горива, при изгарянето на природен газ се отделят значително по-малко парникови газове. Замяната на традиционните енергоносители с природен газ води до намаляване на вредните емисии и до подобряване състоянието на околната и жизнена среда.

1.19.6.1. При изгаряне на природен газ отделяните вещества са в много ниски концентрации спрямо други горива.

1.19.7. Основните източници на шум на етапа на експлоатация ще са двигателите на моторните превозни средства при редките им движения, свързани с рутинни дейности по поддръжката на газопровода.

1.20. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП произтичащи от комбинирането на въздействието с това на други съществуващи и/или одобрени ИП:

1.20.1. върху качеството на атмосферния въздух, повърхностните и подземни води, земните недра, климата, културното наследство, населението и човешкото здраве;

1.20.2. върху ландшафтите, тъй като визуалните въздействия от строителните дейности ще се минимизират от дейностите по рекултивация на обекта;

1.20.3. реализацията на ИП ще доведе до по-масово газифициране, както на индустриални обекти, така и на обществени и жилищни сгради. Това ще бъде съществен

фактор за подобряване на качеството на атмосферния въздух, поради намаляване на вредните емисии от конвенционалните горива.

1.20.4. намаляването на емисиите на парникови газове ще се отрази благоприятно върху наблюдаваните тенденции в процеса на изменение и колебание на климата.

2. Със становище с изх. № 04-09-36/17.09.2018 г. Министерство на здравеопазването (МЗ) дава положителна оценка на доклада за ОВОС по отношение на степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве, при условия постановени в настоящото решение.

2.1. В становището на МЗ е отбелязано, че според използваните методи и програмни продукти по отношение моделиране и прогнозиране на риска при възможни аварийни ситуации направените заключения показват, че рискът е „приемлив“ и „минимален“. Предложени са и допълнителни мерки за минимизиране на риска като повишаване до 4-ти клас на газопровода по смисъла на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ.

2.2. Съгласно представената информация и картен материал трасето на газопровода преминава извън населени места и отстоянията до най-близките жилищни сгради са съобразени с нормативните изисквания.

2.2.1. Около газопровода е обособена зона за превантивна устройствена защита с широчина от 200 m от двете страни на оста на газопровода. В нея не попадат територии на населени места с изключение на вариант 1 на трасето (червен вариант), при който част от територията на с. Попинци попада в тази зона, като най-близко разположената жилищни сгради се намират на около 55 m от газопровода. При вариант 3 трасето преминава на около 40 m от новоотредена с ОУП на община Панагюрище зона, подлежаща на здравна защита (зона за рекреационни дейности, курортно и вилно строителство). В тази зона към момента няма изградени и не са постъпили искания за изграждане на жилищни сгради или друг вид обекти, подлежащи на здравна защита. При вариант 2 и 3 на трасето в зоната за превантивна защита (на разстояние около 160 m от газопровода) попада новоотредена с ОУП на община Лесичово зона, подлежаща на здравна защита – съществуваща и новопредвидена застроителна граница на с. Боримечково.

2.3. Според представената информация трасето на газопровода не преминава през пояс I на санитарно-охранителни зони (СОЗ) на повърхностни или подземни водоизточници използвани за питейно-битови цели и на минерални води.

2.4. Уточнено е, че трасето на газопровода преминава на около 150 m от и е на по-висока кота от най-високото работно водно ниво на изграждащия се към момента язовир „Луда Яна“, предназначен за питейно-битово водоснабдяване. Заливане на газопровода от язовира е възможно само при екстремни ситуации, случващи се веднъж на 1000 г., за непродължителен период от време.

Според доклада не се очаква изграждането и експлоатацията на съоръжението да окаже значимо въздействие върху подземните и повърхностните водни тела и съответно да доведе до отрицателно въздействие върху качеството и количеството на водата във водоизточниците за питейно-битови цели, включително и тези, през санитарно-охранителните зони (пояс 2 и 3) на които преминава трасето на газопровода.

2.5. Поради сравнително голямото разстояние до най-близките населени места при втори и трети вариант на трасето не се очаква по време на строителството и нормалната експлоатация на газопровода значимо отрицателно въздействие върху жизнената среда по отношение факторите атмосферен въздух, шум, вибрации, йонизиращи и нейонизиращи лъчения

3. Съгласно становища на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БД ИБР) с вх. № ОВОС-62/29.01.2016 г. и вх. № ОВОС-8/30.11.2018 г. на МОСВ, ИП е допустимо от

гледна точка на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) на ИБР и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) на ИБР, Закона за водите (ЗВ) и постигане на целите на околната среда.

3.1. Реализацията на ИП не предвижда водовземане от подземни водоизточници.

3.2. Няма предвидени забрани и ограничения в ЗВ.

4. В близост до границите на „Преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп“ са налични съществуващи предприятия/съоръжения, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи на ЗООС - предприятие с висок рисков потенциал; предприятие с нисък рисков потенциал – на около 6600 m от варианти 1, на 1950 m от вариант 3 и на около 800 m от вариант 2; предприятие с нисък рисков потенциал - на около 2525 m от вариант 1, на 3500 m от вариант 3 и на около 3500 m от вариант 2.

4.1. Съгласно доклада за ОВОС, трасето на газопровода не попада в границите на зоните за аварийно планиране на предприятията.

4.2. Предприятието с висок рисков потенциал отстои на около 1400 m от варианти 1 и 3 и на около 3800 m от вариант 2.

4.3. Съгласно доклада за ОВОС предлаганите трасета на преносния газопровод не преминават през зоните на поражения/аварийно планиране на предприятията. Съгласно представената информация в доклада, нарушенията “пробив” и “отвор” на тръбопровода и последваща експлозия не създават опасност за разположените в близост сгради и съоръжения.

4.4. Предложени са технически и организационни мерки за намаляване на вероятността от възникване и развитие на анализиранията аварийни събития.

4.5. Извършеният от експертния екип анализ относно разположението и зоните на поражения/аварийно планиране на предприятията показва, че проектните трасета на преносния газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп не преминават през зоните на сериозни поражения на тези предприятия.

4.6. Във връзка с инвестиционно предложение за изменения в съществуващо предприятие с висок рисков потенциал и въз основа на подадените от оператора документи е издадено Решение № ПК-82-ПР/21.12.2017 г., с характер, че реализацията на ИП няма да доведе до промяна в границите на зоните за въздействие и на външните граници на безопасната зона около предприятието.

5. ИП не включва изграждане и експлоатация на предприятия по чл. 103, ал. 2 от ЗООС.

6. Преносният газопровод не е обект с обществено предназначение по смисъла на § 1, т. 29в от допълнителните разпоредби на ЗООС.

7. Предложенията за реализация вариант 3 на трасе не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

8. Преносният газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп преминава през границите на четири защитени зони (Натура 2000 места) по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР): BG0000426 „Река Луда Яна“, BG0001039 „Попинци“, BG0001389 „Средна гора“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици.

Извършената оценка за съвместимостта на ИП с предмета и целите на опазване на засегнатите защитените зони дава възможност за вземане на решение съгласно чл. 39, ал. 12 от Наредбата за ОС. Реализацията на ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000426 „Река Луда Яна“, BG0001039 „Попинци“, BG0001389 „Средна гора“, предвид следните обстоятелства:

8.1. Реализирането на ИП няма да наруши целостта, структурата и функциите на защитените зони, тъй като при прилагане на предвидените мерки при реализацията по

избрания вариант 3 няма да се засегнат значителни площи от местообитания на видове и природни местообитания, предмет на опазване;

8.2. Степента на отрицателните въздействия, изразяващи се в загуба, увреждане и/или фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове е незначителна, тъй като се засягат ограничени площи от тях, както следва:

8.2.1. Защитена зона BG0000426 „Река Луда Яна“:

8.2.1.1. ИП не засяга природни местообитания предмет на опазване в зоната;

8.2.1.2. предвид временния характер на строителните дейности и малката засегната площ, ще има временно и обратимо въздействие в незначителна степен върху потенциални местообитания на следните видове, предмет на опазване в зоната: Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Видра (*Lutra lutra*) и широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*). След края на строителните дейности местообитанията на видовете ще възстановят характеристиките си на потенциални местообитания, но въпреки това, за допълнително минимизиране на въздействието са предвидени смекчаващи мерки.

8.2.2. Защитена зона BG0001039 „Попинци“:

8.2.2.1. в границите на сервитута на газопровода по вариант 3 - зелен попадат два типа горски природни местообитания 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* и 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори - строителството и поддържането на просеките свободни от дървесна растителност ще доведе до трайно унищожаване на 2,78 ha или 0.1 % от площта на 9170 и 0,38 ha или 0,006 % от площта на 91M0 в зоната. Въпреки дълготрайният характер въздействието ще бъде незначително и няма да доведе до трансформация на местообитанията, поради малката засегната площ.

8.2.2.2. предвид временния характер на строителните дейности и малката засегната площ, ще има временно и обратимо въздействие в незначителна степен върху потенциални местообитания на следните видове, предмет на опазване: Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), мечка (*Ursus arctos*). След края на строителните дейности местообитанията на видовете ще възстановят характеристиките си на потенциални местообитания, но въпреки това за допълнително минимизиране на въздействието са предвидени смекчаващи мерки.

8.2.3. Защитена зона BG0001389 „Средна гора“:

8.2.3.1. в границите на сервитута на газопровода по вариант 3 - зелен попадат три типа горски природни местообитания 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* и 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори - строителството и поддържането на просеките свободни от дървесна растителност ще доведе до трайно унищожаване на 5,41 ha или 0.3 % от площта на 9170, 2,09 ha или 0.02 % от площта на 9130 и 3,3 ha или 0.06 % от площта на 91M0 в зоната. Въпреки дълготрайният характер въздействието ще бъде незначително и няма да доведе до трансформация на местообитанията, поради малката засегната площ;

8.2.3.2. от пресичаните от трасето тревни местообитания 6520 Планински сенокосни ливади и 6510 Низинни сенокосни ливади се засяга незначителна площ – 4,36 ha (0,04 %) от площта на 6520 и 1,32 ha (0,98 %) от площта на 6510 в зоната. Поради малката засегната площ от местообитанията (под 1 %), въздействието е оценено като незначително по степен и обратимо, поради което няма да доведе до трансформация на местообитанията;

8.2.3.3. временно и обратимо въздействие ще има върху потенциални местообитания на следните видове: Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Струмски щипок (*Cobitis strumicae*), което ще е в незначителна степен поради временния характер на строителните дейности и малката засегната площ. След края на

строителните дейности местообитанията на видовете ще възстановят характеристиките си на потенциални местообитания. С прилагане на предвидените смекчаващи мерки за рекултивация на терена, оцененото като значително по степен въздействие върху оптималните местообитания на вида Европейски лалугер (*Spermophilus citellus*) по време на строителството ще бъде сведено до незначително по време на експлоатация.

8.3. С прилагане на предвидените мерки за намаляване и предотвратяване на въздействия ще има незначителна загуба на площи от природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони BG0000426 „Река Луда Яна“, BG0001039 „Попинци“, BG0001389 „Средна гора“.

8.4. Смъртността за видовете, предмет на опазване в зоните ще бъде пренебрежимо малка, със случаен характер и ограничена само по време на строителните дейности, поради което няма да има промяна в числеността и структурата на популациите им.

8.5. Безпокойството върху видовете, предмет на опазване в защитените зони, ще е с временен характер, само в рамките на строителството на газопровода.

8.6. Реализацията на ИП няма да предизвика фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове, вкл. прекъсване на биокоридори, поради малките засегнати площи от тях.

8.7. Кумулативното въздействие от реализирането на ИП върху защитените зони, заедно с минали, настоящи и бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни намерения ще бъде в незначителна степен при спазване на предвидените смекчаващи мерки.

8.8. BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици

Реализацията на ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитената зона, поради следните обстоятелства:

8.8.1. ИП не е свързано с нарушаване на целостта, структурата и функциите на защитената зона, тъй като газопровода пресича само участъци от нея;

8.8.2. При прилагане на предвидените смекчаващи мерки няма да има увреждане на местообитания на видовете птици, предмет на опазване в защитената зона;

8.8.3. Безпокойството на видовете птици, по време на подготовка на строителната полоса и по време на строителните дейности, както и възможната смъртност в резултат на унищожаване на гнезда, люпила и малки ще бъдат сведени до незначителна степен, с прилагане на предвидената мярка за ограничаване на периода на строителство, в участъците попадащи в границите на защитената зона;

8.8.4. С прилагане на предвидените смекчаващите мерки кумулативното въздействие от реализиране на настоящото ИП спрямо други планове, програми, проекти и инвестиционни намерения ще бъде сведено до незначително.

9. Предложени са мерки за наблюдение по време на строителството - върху подземните и повърхностните води, земните недра и почвите, биологичното разнообразие, културното наследство, населението и човешкото здраве.

10. Заключение на експертите по ОВОС е, че по отношение на компонентите на околната среда се очакват въздействия, които са сходни при разглежданите три варианта, поради което оценяваните варианти на трасе са равнозначни. По отношение на очакваните въздействия върху населението и човешкото здраве, включително и при възникване на аварийни ситуации предпочитан е вариант 3 (зелен).

11. В хода на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересованите лица. Осигурен е обществен достъп до доклада по ОВОС с всички приложения към него и са проведени срещи за обществено обсъждане в периода 12.11.2018 г. до 14.11.2018 г. в община Пирдоп; община Златица, кметство Карлиево; община Панагюрище, кметство с. Попинци, кметство с. Бъта, кметство с. Баня, кметство с. Левски; община Пазарджик, кметство с. Росен, кметство с. Сбор; община Септември, кметство с. Виноградец; община Лесичово, кметство с. Калугерово, кметство с. Лесичово, кметство с. Боримечково.

11.1. Преди, по време на обществените обсъждания, както и след тях са постъпили въпроси относно засегнатите имоти, пресичане на санитарно охранителни зони, засягане на поземлени имоти, опазване на защитени зони, опазване на биологично разнообразие, възможности и начини за газоснабдяване на населените места; налични количества газ за населените места, възможните обезщетения, преминаване през инфраструктурни обекти, името на проекта, отстояния до населени места и до сгради, компенсаторни мерки, замърсяване на водите, определяне на консуматорите и др. На поставените въпроси по време на срещите за обществено обсъждане са дадени отговори от страна на представители на екипа от експерти, изготвили ДОВОС и от възложителя.

11.2. От възложителя е изготвено становище по смисъла на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС по предложенията, препоръките и мненията в резултат на обществените обсъждания, което е представено в МОСВ с писмо вх. № ОВОС-8/23.11.2018 г., както и на засегнатите общини и кметства за осигуряване на обществен достъп. Със същото писмо са предоставени протоколите от проведените срещи за обществено обсъждане, с приложени към тях списъци на присъствалите.

11.3. По време на обществените обсъждания на доклада за ОВОС, както и в хода на процедурата, не са депозираны мотивирани възражения по законосъобразност срещу осъществяване на ИП по смисъла на чл. 19 от Наредбата за ОВОС.

11.4. След положителна оценка на качеството му, ДОСВ е предоставен за обществен достъп по смисъла на чл. 25 от Наредбата за ОС, като в едномесечния срок са постъпили писмени мотивирани становища и писма от заинтересовани лица. По същество в частта на възраженията, касаещи защитени зони, предметът им на опазване и очакваната степен на увреждането им, предвид наличната в МОСВ база данни и дадените от възложителя отговори по възраженията с вх. № ОВОС-8/23.11.2018 г. на МОСВ, не са налице обстоятелствата по чл. 39, ал. 10 от Наредбата за ОС, които да налагат извършване на допълнителни проучвания и анализи или събиране на допълнителна научна информация.

11.5. Със свое Решение П-4/2018 г. от 19.12.2018 г., Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение

и при следните условия:

1. За фазата на проектиране:

1. При необходимост от проектиране на извънредни временни пътища за строителство, същите да бъдат планирани или извън защитените зони и в максимална степен извън затревени и горски територии, или за такива да се използва полосата на газопровода през защитените зони, с цел избягване увреждането на природни местообитания, предмет на опазване в тях.

2. Преди започване на строителството, възложителят да обмени информация с оператора на предприятие с висок рисков потенциал за характера и степента на опасност от възникване на авария в някой от обектите. След като вземе предвид естеството и мащаба на опасността да предвиди за участъка, разположен в близост до предприятието допълнителни технически мерки за предотвратяване на аварии на газопровода и ограничаване на последствията върху него, в случай на възникнали такива на територията на предприятието.

3. Преди започване на строителството, възложителят да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети, за дейностите от приложното поле на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети, съгласно приложение № 1 на Наредба № 1 от 29.10.2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение (обн., ДВ, бр. 96/2008 г.) и да я представи в РИОСВ – Пазарджик и РИОСВ – София.

II. По време на строителството и експлоатацията:

1. С цел намаляване въздействието върху речните екосистеми и видовете риби, предмет на опазване в защитените зони, всички изкопни дейности в речните корита да бъдат провеждани в периода на маловодие (ниски води) и извън размножителния период (декември-юни).

2. При дейности по изкопаване на траншеите в речното корито или в непосредствена близост до бреговете, да се използват т.н. екрани за тиня (turbidity curtains), с оглед намаляване увеличаването на мътността, с което ще се елиминира риска от влошаване на потенциални местообитания за рибите и водозависимите видове, предмет на опазване в защитените зони.

3. С цел намаляване замърсяването на речните екосистеми, да не се допуска депониране на инертни материали и строителни отпадъци в речните корита, както и миене на транспортна и строителна техника в реките.

4. С цел намаляване риска от влошаване на потенциални местообитания на рибите и останалите водозависими видове, предмет на опазване, както и риска от отнасянето им и с цел намаляване отрицателното въздействие върху речните екосистеми като цяло, водата използвана за провеждане на хидравлични тестове на тръбите да не се изпуска залпово в близко разположени реки и потоци.

5. С цел намаляване въздействието върху видовете земноводни и влечуги и техните местообитания следва:

- временните площадки за строителство и съоръженията за съхранение на материали и рециклиране на строителни отпадъци да се разполагат в границите строителната полоса;

- да бъдат назначени постоянни противопожарни постове по време на строителството за всяка строителна площадка;

- всички работници да преминат противопожарен инструктаж, на място да има средства за гасене на нисови пожари с цел локализиране на такива в рамките строителната полоса;

- да има изградени минерализирани противопожарни ивици около всички надземни съоръжения на газопровода, както и осигурена поддръжка за тях.

6. С цел намаляване степента на въздействие върху видовете бозайници, предотвратяване унищожаването/увреждането на индивиди, както и намаляване на безпокойството, строителните дейности да се извършват само през светлата част на денонощието. Дейностите по подготовка на строителството да започнат извън периода на размножаване на птиците и повечето животински видове (от април до юни).

7. С цел елиминирание на безпокойството и избягване смущаването на процеса на биолокация при прилепите, ултразвуковите тестове на тръбите да се провеждат през деня;

8. Относно защитена зона BG0001039 „Попинци“

- с цел предотвратяване смъртността на индивиди от видовете земноводни и влечуги, преди извършване на строителните дейности, строителната полоса засягаща местообитания на шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), следва да бъде оградена с временна ограда на фаза „Отлагане (маркиране) на трасето“ (или мрежа с отвор не по-голям 1,5 см или от плътен не еластичен материал), висока не по-малко от 40 см и вкопана 5 см. След ограждането да бъде извършено преместване на сухоземните костенурки, непосредствено извън оградената строителна полоса и максимално близо до мястото на намиране (в периода от 1 май - до 15 септември).

9. Относно защитена зона BG0000426 „Река Луда Яна“

- с цел предотвратяване смъртността на индивиди от вида Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) строителните дейности да се извършват в периода 01 май - 10 октомври;

- С цел предотвратяване увреждане местообитанията на обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) и южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), следва да бъдат одобрени аварийни планове за предотвратяване на замърсявания от аварийни разливи, химикали, горива и др. в речните течения, включващи разполагане на всички площадки и по-големи потенциални източници на замърсяване на необходимото отстояние от речните течения.

10. Относно защитена зона BG0001389 „Средна гора“

- с цел намаляване на отрицателното въздействие върху природни местообитания 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* и 6520 Планински сенокосни ливади в границите на имоти №55302.2.14, в землището на гр. Панагюрище, №№56407.47.6 и 56407.47.5 в землището на гр. Пирдоп, трасето на газопровода да се измести 25-30 m на изток и да следва съществуващия горски път;

- с цел предотвратяване смъртността на индивиди от видовете земноводни и влечуги, преди извършване на строителните дейности, строителната полоса засягаща местообитания на шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), следва да бъде оградена с временна ограда на фаза „Отлагане (маркиране) на трасето“ (или мрежа с отвор не по-голям 1,5 см или от плътен не еластичен материал), висока не по-малко от 40 см и вкопана 5 см. След ограждането да бъде извършено преместване на сухоземните костенурки, непосредствено извън оградената строителна полоса и максимално близо до мястото на намиране (в периода от 1 май - до 15 септември);

- с цел предотвратяване увреждане местообитанията на жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) и южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в защитената зона, следва да се одобрят аварийни планове за предотвратяване на замърсявания при аварийни разливи, химикали, горива и др. в речните течения, включващи разполагане на всички площадки и по-големи потенциални източници на замърсяване на необходимото отстояние от речните течения;

- с цел предотвратяване увреждане на местообитания и популация на лалугер (*Spermophilus citellus*) в ПИ с № 55302.2.288, м. „Ралчова чешма“; № 55302.19.311, м. „Три кладенци“; № 55302.2.235 и № 55302.2.236, м. Папратлива поляна; всички в землището на гр. Панагюрище: преди започване на строителството да бъде извършено обследване в посочените имоти за наличие на колония и/или обитаеми дупки на вида. В случай на установяване на такива, непосредствено преди подготовката на строителната полоса да бъдат предприети действия по улавянето и освобождаването на индивидите в достатъчно отдалечени, подходящи за целта местообитания в защитената зона.

11. Относно защитена зона BG0002054 „Средна гора“

- с цел предотвратяване унищожаването на гнездови местообитания през размножителния сезон, както и предотвратяване на значителното безпокойство на размножаващите се птици, дейностите по подготовка на строителната полоса и по изграждането на газопровода да бъдат реализирани извън размножителния период на птиците (април - юли).

12. По време на експлоатацията, операторът на преносния газопровод да обменя периодично информация с оператора на предприятие с висок рисков потенциал за характера и степента на опасност от възникване на авария в някои от обектите и да предприема по всяко време необходимите технически и организационни мерки за предотвратяване и ограничаване на последствията от възникване на авария.

III. Мерки по чл. 96, ал. 1, т. 7 от Закона за опазване на околната среда.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
<i>Атмосферен въздух и атмосфера</i>			
1.	Оросяване на временните депа с инертни материали и неасфалтираните пътища през засушливите периоди.	Строителство	Намаляване на емисиите от прах в атмосферата.
2.	В дъждовно и кално време при излизане от строителните площадки да се измиват камионите преди да навлязат в националната транспортна мрежа.	Строителство	Намаляване на емисиите от прах в атмосферата в резултат от нанасянето на кал по пътното платно и последваща реемисия на прах.
<i>Повърхностни води</i>			
3.	При възможност многократно използване на една и съща вода за тестване на отделни участъци на газопровода.	Проектиране и строителство	Намаляване на преразхода на вода.
4.	По предложеното трасе на вариант 3 (зелен) от km 35.7 до km 35.9 пресичането на поземлен имот с идентификатор 55302.86.650 от преносния газопровод да се изпълни чрез наклонено насочено сондиране (хоризонтално сондиране), ако имотът е завирен.	Проектиране и строителство	Предотвратяване на ерозионни процеси. Недопускане на замърсяването на повърхностните води.
5.	Да се предвиди затежняване на газопровода с армирани стоманобетонени затежници.	Проектиране и строителство	Предотвратяване на ерозионни процеси. Недопускане на замърсяването на повърхностните води.
6.	Рекултивация на строителната ивица, където е необходимо – стабилизиране/укрепване на речните брегове.	Строителство	Предотвратяване на ерозионни процеси върху брега. Предотвратяване на наводнения. Недопускане на замърсяването на повърхностните води.
7.	На местата където строителната полоса пресича или се намира в близост до СОЗ на водоземно съоръжение на повърхностни води, да се положи изолационен слой глина с дебелина минимум 20 cm.	Проектиране и строителство	Недопускане на замърсяването на повърхностните води.
8.	При вземане на води от водни обекти да се съблюдава екологичния минимум.	Строителство	Избягване унищожаване на екосистемите.
9.	Ограничаване на разчистването на растителността до отстраняване на дървета и храсти.	Експлоатация	Високи нива на неразтворени вещества в оттока, водещи до влошаване на качеството на водите. Промени в естественото отводняване.
10.	Инспектиране и възстановяване след голямо наводнение.	Експлоатация	Промени в естественото отводняване.
<i>Подземни води</i>			
11.	Проектиране въз основа на резултатите от извършените хидрогеоложки проучвания и изследвания и изискванията в съответните нормативни документи (ЗВ, Наредба № 1/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, Наредба № 3/16.10.2000 г.).	Проучване и проектиране	Осигуряване на хидрогеоложка информация за обосноваване на проектни решения, осигуряващи премахване или намаляване до незначителна степен на неблагоприятните последици.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
12.	Съобразяване на проектите с регламентираните в чл. 46, ал. 2 и чл. 118а, ал. 1, т. 2, 3 и 4 на ЗВ забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води.	Проектиране	Проектни предпоставки за избягване на значителни неблагоприятни последици върху подземните води.
13.	По предложеното трасе на вариант 3 (зелен) от km 56.8 до km 57.0 да се използват вертикални откоси за полагане на тръбите на газопровода.	Проектиране и строителство	Недопускане на влияние върху пояс I ^{вн} на СОЗ на ШК за питейно-битово водоснабдяване на резиденция на дружество.
14.	На местата където строителната полоса пресича или се намира в близост до СОЗ на водовземно съоръжение на подземни води, да се положи изолационен слой глина с дебелина минимум 20 cm.	Проектиране и строителство	Предпазване на водоносните хоризонти.
15.	Да не се допуска нерегламентирано съхраняване на гориво и масла, отпадъци и химикали, както и изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците.	Строителство	Предотвратяване на замърсяването на подземните води.
16.	Да не се допуска създаване на негативни безоточни релефни форми, подприщване на повърхностните води и разливане на нефтопродукти от строителните и транспортни средства.	Строителство	Предотвратяване на замърсяването на подземните води и земните недра.
17.	Организирано да се събират, извозват и третират генерираните отпадъци.	Строителство	Намаляване до незначителна степен на неблагоприятните последици върху химичното състояние на подземните води.
18.	Строителните дейности в руслата на деретата и реките да се осъществяват през сухи периоди при отсъствие или минимален разход в тях.	Строителство	Избягване на неблагоприятни последици върху подземните води.
19.	Да се избягва употреба на добавки в промивната сондажна течност, съдържащи опасни химикали при безизкопно преминаване на ж.п. линии, пътища и реки.	Строителство	Избягване на неблагоприятни последици върху подземните води.
20.	Достъпът на превозни средства да бъде ограничен само до зоните пряко засегнати от ИП и отредените пътища	Експлоатация	Предотвратяване на замърсяването на подземните води.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
	за достъп.		
	<i>Почви</i>		
21.	Изготвяне, съгласуване с РИОСВ и реализиране на проект за рекултивация, който да е съобразен с почвеното разнообразие по избрания вариант.	Проектиране След приключване на строителството	Включените в проекта мерки ще отговарят на съответните почвени характеристики на района и ще помогнат за по-бързото възстановяване на терена.
22.	Избягване смесването на отнетия хумусен слой с по-бедните подхумусни хоризонти.	Строителство	Намаляване на отрицателните въздействия върху качеството на почвите.
23.	Затревяване на терените с голям наклон за намаляване на ерозионния риск.	След приключване на строителството	Минимизиране на риска от поява на ерозионни процеси.
24.	Зареждането с гориво и поддръжката на машините, както и събирането на отпадъците, да се извършва на определените за това места.	По време на строителството	Предпазване на почвите от замърсяване.
	<i>Земни недра</i>		
25.	Проектиране въз основа на резултатите от извършените инженерно-геоложки и геофизични проучвания и изследвания и изискванията в съответните нормативни документи.	Проектиране	Проектни предпоставки за избягване на значителни неблагоприятни последици върху земните недра.
26.	Незабавно да се отстраняват замърсени земни маси от случайни разливи на нефтопродукти и други опасни вещества и материали.	Строителство	Намаляване до незначителна степен на неблагоприятните последици върху земните недра.
27.	Ограничаване на дейностите до сервитута, постоянните съоръжения и пътя за достъп.	Експлоатация	Намаляване до незначителна степен на неблагоприятните последици върху земните недра.
	<i>Ландшафт</i>		
28.	Да се извършат противоерозионни мероприятия и укрепване на терените, особено при преминаване на тръбопровода през стръмни склонове.		Намаляване на визуалното въздействие и опазване на ландшафтите.
	<i>Флора</i>		
29.	При провеждането на изкопните дейности в сервитутната зона в частта на имоти с №№ 56407.2.12, 56407.47.5, 56407.47.23 в землището на гр. Пирдоп, №№ 55302.2.112, 55302.2.14, 55302.1.104, 55302.52.335, 55302.52.428, 55302.52.430, 55302.52.438, 55302.45.352 в землището на гр. Панагюрище, №№ 31044.166.32, 31044.166.13 и 31044.166.30, 31044.101.25, 31044.166.28, 31044.102.15, 31044.102.1 и 31044.102.10, 31044.163.18 в землището на гр. Златица, №№ 05459.6.7, 05459.6.10, 05459.6.11, 05459.6.15, 05459.9.37 в землището	Строителство	Тази мярка ще доведе до ограничаване на отрицателното въздействие върху природни местообитания 6520 Планински сенокосни ливади, 6510 Низинни сенокосни ливади, 6220 *Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea, 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи). Тази мярка ще подпомагане запазването на съществуващия генофонд.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
	на с. Боримечково при започването на изкопните дейности повърхностният 10 cm почвен слой да се изземва, като се запазва в максимално степен съществуващото зачимяване. Съхранението му да се осъществява самостоятелно, а не заедно с почвения субстрат от останалите имоти в сервитутната зона на трасетата.		
30.	Да не се допуска навлизането на строителна или друг вид техника, превозни средства, изсичането на храстова и горска растителност в превантивно устройствената зона от 200 m, която е в съседство на сервитутната зона.	Строителство	Тази мярка ще доведе до ограничаване на отрицателното въздействие върху природни местообитания 6520 Планински сенокосни ливади, 6510 Низинни сенокосни ливади, 6220 *Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i> , 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи), 91M0 Балкано-панонски церово-горунови, 9130 Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i> , 9170 Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i> .
	<i>Фауна</i>		
31.	Крайречните работни площадки за тежката техника да бъдат проектирани по начин, че да се избягват в максимална степен морфологични промени на бреговете.	Проектиране	Опазване на фауната.
32.	Временните площадки за строителство и съоръжения, за временно съхранение на материали и оборудване да се разполагат в границите на строителната полоса при преминаването през горски и затревени територии.	Проектиране	Предотвратено значително пряко увреждане на местообитания и смъртност на индивиди.
33.	Да се изготви проект за рекултивация. За биологична рекултивация на терена да се използват само типични за района видове.	Проектиране	Възстановяване на терените, минимизиране на визуалното въздействие и вписване на трасето на газопровода в околния ландшафт.
34.	Всички строителни дейности в речните корита да бъдат провеждани в периода на маловодие (ниски води) и извън размножителния период (или общо извън периода декември-юни).	Строителство	Намаляване на неблагоприятното въздействие върху речните екосистеми.
35.	Да не се допуска депониране на инертни материали и строителни отпадъци в речните корита, миене на транспортна и строителна техника в реките.	Строителство	Намаляване отрицателното въздействие върху речните екосистеми, предизвикано от различно по характер замърсяване на водата.
36.	Водата, използвана за провеждане на хидравлични тестове на тръбите да не се изпуска залпово в близко разположени реки и потоци.	Строителство	Минимизиране на риска от влошаване на местообитанията на водните животни, включително риск от отнасянето им, както и намаляване отрицателното въздействие

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
			върху речните екосистеми.
37.	Дейностите по подготовка на строителната полоса и по изграждането на газопровода в горски територии да започнат извън размножителния период на птиците (15 март – 30 юни) и повечето животински видове.	Строителство	Предотвратяване унищожаването на гнездови биотопи през размножителния сезон, свързано с унищожаване на гнезда, люпила и малки, както и значително безпокойство на размножаващите се птици, вкл. и в съседните територии извън строителната полоса, което би могло да доведе и до компрометиране на гнезденето им.
38.	Строителната дейност да се извършва само през светлата част на денонощието.	Строителство	Намаляване степента на въздействие в чувствителни интервали/периоди за бозайниците.
39.	Ултразвуковите тестове на тръбите да се провеждат през деня.	Строителство	Избягване смущаването на процеса на биолокация при прилепите.
<i>Културно наследство</i>			
40.	Предварително археологическо проучване – да се прилага към следните обекти в зависимост от това дали попадат в обхвата на изборения за строителство вариант: обект № 043 Селище в землището на с. Баня; обект № 055 Селище в землището на с. Бъта; обект № 061 Античен път.	Преди започване на строителство	Предотвратяване на отрицателни въздействия върху обекти на културното наследство.
41.	Цялостно археологическо проучване - да се прилага към следните обекти в зависимост от това дали попадат в обхвата на изборения за строителство вариант: обект № 05 Могила в землището на гр. Златица; обект № 06 Могила в землището на гр. Златица; обект № 28 Могила в землището на гр. Златица; обект № 29 Могила в землището на гр. Златица; обект № 31 Могила в землището на гр. Златица; обект № 33 Могила в землището на гр. Златица; обект № 35 Могила в землището на гр. Златица; обект № 36 Могила в землището на с. Панагюрски колонии; обект № 05 Могила в землището на с. Лесичово.	Преди започване на строителство	Предотвратяване на отрицателни въздействия върху обекти на културното наследство.
<i>Население и човешко здраве</i>			
Мерки за защита здравето на населението			
42.	При припокриване на зоната за превантивна устройствена защита (с ширина 200 m от двете страни на оста на газопровода и неговите съоръжения) на газопровода с устройствени зони, определящи рамката за развитие на ИП за строителство на обекти подлежащи на здравна защита да се предвиди газопроводът да бъде изпълнен с дълбочина на полагане минимум на 1,5 m, мерена до горния образуващ	Проектиране	Недопускане на увреждане на здравето на населението.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
	ръб на тръбата и Клас 4 (съгласно изискванията на чл. 13 и чл. 14 от Наредба за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ).		
43.	Вариант 3 (зелен) да бъде проектиран и изграден като клас 4 съгласно Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ.	Проектиране	Недопускане на увреждане на здравето на населението.
44.	Техниката и оборудването да отговарят на стандартите за шум.	Строителство	Недопускане на техника и оборудване, генериращо наднормени шумови нива.
45.	Рационална организация на свързаните с генериране на шум дейности в близост до населените места – извършване в определени периоди, съгласувано с местните власти.	Строителство	Снижаване на негативното въздействие на шума върху населението.
46.	Недопускане отделянето на наднормени нива на токсични вещества от обекта: <ul style="list-style-type: none"> • Организиране на трафика далече от населените места; • Правилно съхраняване и употреба на смазочни материали; • Събиране на производствените отпадъци и съхраняването им на предвидени за целта места до предаването им по реда на чл. 8, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). 	Строителство	Недопускане на увреждане на здравето на населението от химични замърсители.
47.	Измерване на нивата на шума в най-близките територии с нормиран шумов режим.	Проектиране	Недопускане на увреждане на здравето на населението.
48.	Определяне на местата за съхраняване на битови, производствени и опасни отпадъци, генерирани при строителството му, включително на земни маси, съгласно ЗУО и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.	Проектиране	Да се предпазят от замърсяване прилежащите територии.
49.	Използване на временни шумови бариери или на строителни огради с подходяща височина.	Строителство	Намаляване нивото на шума в мястото на въздействие.
50.	Изготвяне на План за управление на строителните отпадъци съгласно чл. 11 от ЗУО.	Проектиране	Опазване на прилежащите територии от замърсяване.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
51.	Образуваните строителни отпадъци да се управляват съгласно мерките и условията, заложиени в плана за управление на строителните отпадъци по чл.11 от ЗУО.	Строителство	Да се предпазят от замърсяване прилежащите територии.
52.	По време на строителството генерираните битови, производствени и опасни отпадъци да се предават, въз основа на писмени договори, на лица, притежаващи съответния документ по чл. 35 от ЗУО на отпадъците за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код съгласно Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците.	Строителство	Екологосъобразното третиране на отпадъците ще доведе до опазване прилежащите територии от замърсяване.
53.	Разработване на план за предотвратяване на аварии и за действия при аварии.	Строителство и експлоатация	Намаляване до минимум на травмите, изгаряния, обгазявания и нещастните случаи.
54.	Преди започване на строителството възложителят да информира оператора на предприятие с висок рисков потенциал за характера и степента на опасност от възникване на авария на преносния газопровод.	Проектиране	Намаляване, предотвратяване и ограничаване на последициите от възникване на аварии.
55.	В Техническия проект да се заложи допълнителни технически мерки за предотвратяване на аварии на газопровода и ограничаване на последициите върху него, в случай на възникнали такива на територията на предприятие с висок рисков потенциал.	Проектиране	Намаляване, предотвратяване и ограничаване на последициите от възникване на аварии.
56.	Възложителят да информира оператора на предприятие с висок рисков потенциал за характера и степента на опасност от възникване на авария на преносния газопровод и при необходимост да предприема необходимите технически и организационни мерки за предотвратяване и ограничаване на последициите от възникване на аварии.	Експлоатация	Намаляване, предотвратяване и ограничаване на последициите от възникване на аварии.
57.	Да не се допускат нарушения на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ	Строителство и експлоатация	Предотвратяване на рисковете за населението и човешкото здраве
58.	Да не се допускат нарушения на Наредба № 6 от 25.11.2004 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и	Строителство и експлоатация	Предотвратяване на рисковете за населението и човешкото здраве

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици
	доставка на природен газ.		
59.	Да не се допускат нарушения на Наредбата № 16 за сервитутите на енергийните обекти.	Експлоатация	Предотвратяване на рисковете за населението и човешкото здраве
60.	Възложителят информира засегнатите общини и да бъде страна при съгласуване на ИП, предвиждани за реализация в сервитутната зона и в зоната за превантивна устройствена защита - територия с широчина по 200 m от двете страни на оста на преносен газопровод до гр. Панагюрище и гр. Пирдоп.	Експлоатация	Гарантиране спазването на нормативно определените изисквания по отношение на преносния газопровод с цел превантивна защита на населението
61.	Възложителят да предприеме действия по отразяване на избраното трасе на газопровод в общите устройствени планове на засегнатите общини, с цел съобразяване на общите устройствени планове с ограниченията на преносния газопровод, предвидени в ЗУТ.	Проектиране	Недопускане на увреждане на здравето на населението.
Мерки за защита здравето на работниците			
62.	Разработване и спазване на план за предотвратяване на аварии, пожари, спешна помощ.	Строителство и експлоатация	Осигуряване на безопасност на труда за работниците, а за населението – предпазване от химични вредности, дим, задушливи газове и пр.
Материални активи			
63.	За съоръженията, за които е оценено, че рискът от увреждане е достатъчно висок да се изпълнят мерки за предпазване и укрепване.	Строителство	Свеждане до минимум на вероятността от увреждане на материални активи.
64.	Да се документира състоянието на пътища за достъп до строителната полоса и пътища за доставка на материали преди започването на строителните дейности и след приключването им те да се възстановят до състояние не по-лошо от документираното преди започване на строителството.	Строителство	Свеждане до минимум на вероятността от увреждане на пътища за достъп до строителната полоса и пътища за доставка на материали.

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които се издава настоящото решение по ОВОС възложителят/новият възложител трябва да уведоми своевременно министъра на околната среда и водите съгласно чл. 99, ал. 10 от Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 99, ал. 11 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 /пет/ години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

На основание чл. 22, ал. 3 от Наредбата за ОВОС възлагам на директорите на РИОСВ – София, РИОСВ – Пазарджик, БД „Източнобеломорски район” контрола по изпълнение на поставените условия и мерки в настоящото решение.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Дата: 20.12.2018г.

МИНИСТЪР

НЕНО ДИМОВ

"За министър:
Заместник-министър: Николай Кънчев
Заповед за заместване: РА-482/19, 12.2018г.